

TILTAKSPLAN MOT MOBBING VED LADE SKOLE

Innhold

Definisjon mobbing	s. 2
Hva sier opplæringsloven - §9a ?	s. 3
Hvordan jobber vi forebyggende ved Lade skole?	s. 4-6
Rutiner ved melding eller avdekking om utrygt skolemiljø	s. 7-9
Vedlegg. Skjema for dokumentasjon	s. 10

HVA ER MOBBING?

En person er mobbet eller plaget når han eller hun gjentatte ganger og over en viss tid, blir utsatt for negative, uvennlige og aggressive handlinger fra en eller flere andre.

Det er som regel en ubalanse i makt- og styrkeforhold når det er snakk om mobbing. Den som blir utsatt for slike handlinger har vanskelig for å forsvare seg og er noe hjelpeløs overfor den/de som plager.

Negative handlinger er noe en person gjør med hensikt for å påføre en annen skade eller smerte og inntreffer ofte uten noen åpenbar provokasjon fra offerets side, og disse handlingene kan deles i følgende grupper:

1. Verbale uttrykk – slik som håning, kalling, en som sier stygge ting, fremsetting av trusler.
2. Fysiske uttrykk – slik som slag, spark, klyping, å holde noen fast mot denne personens vilje, blick og negativt kroppsspråk.
3. Psykisk utmattelse – slik som å stenge noen ute fra fellesskapet, spre rykter, baktale - både direkte og via sms/nettet.

Tips til ansatte og foreldre:

<https://www.udir.no/nullmobbing/>

Opplæringsloven - §9a (med endringer fra 010817)

§ 9 A-2.Retten til eit trygt og godt skolemiljø

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring.

§ 9 A-3.Nulltoleranse og systematisk arbeid

Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering.

Skolen skal arbeide kontinuerleg og systematisk for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller i medhald av kapitlet blir oppfylte. Rektor har ansvaret for at dette blir gjort.

§ 9 A-4.Aktivitetsplikt for å sikre at elevar har eit trygt og godt psykososialt skolemiljø

- 1. Alle som arbeider på skolen, skal følgje med på om elevane har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg.*
- 2. Alle som arbeider på skolen, skal varsle rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Rektor skal varsle skoleeigaren i alvorlege tilfelle.*
- 3. Ved mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarast undersøkje saka.*
- 4. Når ein elev seier at skolemiljøet ikkje er trygt og godt, skal skolen så langt det finst eigna tiltak sørge for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det same gjeld når ei undersøking viser at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø.*
- 5. Skolen skal sørge for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i skolen sitt arbeid.*
- 6. Skolen skal lage ein skriftleg plan når det skal gjerast tiltak i ei sak. (se vedlegg s. 10-11)*

Skolen skal dokumentere kva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikta etter første til femte ledd.

FOREBYGGENDE TILTAK - Lade skole

Mål:

- Skape trygghet og trivsel
- Styrke elevenes selvbilde og selvtillit
- Sosial kompetanse: Utvikle elevenes evne til å sette seg inn i andres situasjon og respektere alle

TILTAK PÅ SKOLENIVÅ

- Voksne som ser, viser felles standarder for forebygging og oppfølging, og at de bryr seg om alle elevene.
- Det er tilstrekkelig med voksne der elevene er (friminutt, ganger, timer).
- Alle trinn har fokus på samme ordensregel til samme tid ut ifra en felles plan.
- Kompetanseheving hos ansatte om tema skjult mobbing, digital dømmekraft, relasjonsbygging (2016-2018).
- Sosialpedagogiske samtaler gjennomføres av kontaktlærer og andre voksne.
- Trivsel er fast tema på alle kontaktsamtaler.
- Alle trinn har en plan for hvordan det jobbes med elevenes læringsmiljø; relasjon lærer-elev, relasjon elev-elev og skole-hjemsamarbeid.
- Nettvett som tema i undervisningen og på foreldremøter på 1.-10.trinn.
- Samarbeidsmøte med ansatte, foreldrekontakter og samarbeidspartnere med aktuelt tema.
- Vennskapsuka.
- Helsesøster har ansvaret for det forebyggende helsearbeidet på skolen. Alle nye elever kalles inn til samtale, det innkalles til gruppesamtaler og samtaler med trinnet. Helsesøster deltar i skolens Fagteam en gang pr måned.
- Skolen har *en sosial læreplan* der felles opplevelser er viktige emner.

TILTAK PÅ TRINN OG SFO

- Fokuserer på det positive hos elevene. Gi ros.
- Utarbeide aktivitetsplan/årshjul for trinnet (kontaktlærere og foreldrekontakter) hver høst.
- Trivselsregler lages for hvert trinn, i tett samarbeid med elevene.
- Alle trinn skal ha klassemøter.
- Aktiv bruk av samarbeidsoppgaver i opplæringen med fokus på verdier.
- Aktiv bruk av samtaler i klasserommet.
- Fadderordning.
- Sosial kompetanse: opplæring i sosiale ferdigheter gjennom tydelig sosiale mål.
- Elevsamtaler.

- Bruk av litteratur og samtale i klassen. Markering av holdninger, aktivt bruk av trinnråd og et positivt engasjement med bruk av ros for å forsterke positiv adferd.

TILTAK HJEMME

Skolen ser det som viktig at foreldre/foresatte:

- Snakker positivt om andre familier, voksne og barn på skolen.
- Møter opp på foreldremøter og kontaktmøter på skolen og SFO.
- Tenker inkludering når bursdagsinvitasjoner deles ut på skolen.
- Tar kontakt med skolen når de oppdager at eget eller andres barn har det vanskelig.
- Tar ansvar for forsvarlig bruk av nettet.
- Deltar på faste arrangement på skolen.
- Legger til rette for gode nettverk i nærmiljøet.

HVORDAN OPPDAGE MOBBING?

TILTAK PÅ SKOLENIVÅ / SFO

- Lærer/andre voksne griper inn i enkeltepisoder og markerer at slik atferd ikke er akseptert.
- Personalet rapporterer konflikter i utetid og friminutt til kontaktlærer, som har ansvaret for å følge opp saken. Kontaktlærer vurderer om rektor skal koples inn.
- Mobbing tas opp som tema i elevsamtaler og på trinnet.
- Elevene oppfordres til å melde fra om noen blir plaget / mobbet.
- Signaler som vondt i magen, vondt i hodet, stort fravær, svingende humør, sein ut til friminutt osv. blir tatt på alvor.
- Det sosiale miljøet drøftes jevnlig på trinnmøtet og på avdelingsmøtene.
- Kontaktlærer loggfører alle mobbesaker.
- Lærerteamet setter opp en *aktivitetsplan*.

TILTAK DERSOM MOBBING OPPDAGES

Skolen plikter å sette inn tiltak, jfr. [aktivitetsplikten](#).

Skolen følger opp både mobber og mobbeoffer og samarbeider tett med foreldre/foresatte.

NÅR MOBBING OPPDAGES AV FORESATTE

- Foreldre har plikt til å informere skolen ved rektor dersom de blir kjent med at noen av skolens elever mobbes. Det bør også tas direkte kontakt mellom foreldrene hvis mobbingen foregår på skolevei / utenfor skoletid. Rektor og kontaktlærer informeres.

NÅR MOBBING OPPDAGES AV SKOLEN / ER MELDT FRA FORESATTE

Når mobbing oppdages, er det en av våre hovedoppgaver å følge opp, trygge og støtte mobbeofferet hele veien og forsikre om at han/hun vil bli beskyttet mot eventuell trakassering. Lade skole har nulltoleranse mot mobbing og skal i samarbeid med mobber gjøre ham/henne bevisst på egen atferd, eventuelt henvise til andre hjelpeinstanser. Saken skal følges nøye opp til mobbingen har opphørt.

Rutiner ved melding at en elev opplever en utrygg skoledag

Mobbing/krenkende atferd meldes			
Mål: Det skal settes i gang tiltak i henhold til aktivitetsplikten og disse skal gjennomføres til saken er løst.			
Aktivitet	Når	Hva	Hvem
Aktivitetsplikten med tiltaksliste lages for å trygge eleven <ul style="list-style-type: none"> - Innhente informasjon og dokumentasjon. - Rektor og aktuelle ansatte informeres. - God og hyppig kommunikasjon med involverte elever og foreldre, samt rektor. 	Første virkedag etter avdekking/melding.	Observasjon Samtaler <ul style="list-style-type: none"> - Den som blir plaget. - Foresatte til den som blir plaget. - Klassekamerater. - Den/de som plager* - Foresatte til den som plager. <p><i>* Hvis det er flere plagere, skal det gjennomføres separate samtaler.</i></p> Kartlegging <ul style="list-style-type: none"> - Hva har skjedd? - Hvem mobber? - Hvor ofte? - Hvor skjer dette? - Hvordan opptrer eleven i slike situasjoner? - Kartlegge venneforhold (støttespillere). 	Kontaktlærer og rektor, evt. sosiallærer (u.trinn)
Samtale med mobber(e) Dokumenteres og arkiveres i elevmappen.	Innen to dager etter melding.	Møte med mobber(e) og foresatte.	Kontaktlærer og rektor, evt. sosiallærer (u.trinn)

Oppfølgingsmøter med 1) den som blir utsatt 2) den utsattes foresatte 3) utøver(e) 4) utøvers foresatte. Referatføre møtene. Legges i elevmappen i ESA. Kopi til foresatte og rektor.	Første møte gjennomføres 1 uke etter tiltak på trinnivå er satt i verk. Andre møte 3 uker etter tiltak på klassenivå er satt i verk.	NB! Separate møter	Kontaktlærer, ledelsen og evt. sosiallærer (u.trinn)
Dersom tiltak på klassenivå ikke fører fram	3 uker etter tiltak på klassenivå er satt i verk.		
Rektor informeres skriftlig om situasjonen.	Etter siste oppfølgingsmøte. Senest to virkedager.		Kontaktlærer
Tett oppfølging av den som blir mobbet og foresatte	Ukentlig samtaler de første 4 ukene. Deretter etter avtale med foreldrene.	Hyppe samtaler med den som blir mobbet underveis i hele prosessen	Kontaktlærer og evt. andre voksenpersoner eleven har tillit til.
Møte med mobber(e) og foresatte. Referatføres og arkiveres i elevmappen. Kopi til foresatte.	4 uker etter at tiltak er satt i verk.	Separate møter	Rektor, fagleder og kontaktlærer, evt. sosiallærer.
Andre tiltak settes i verk.		Andre tiltak kan være at mobber(ne): - plasseres i annen klasse. - følges til skolen av foresatte. - har faste samtaler med sosiallærer. - har oppmøte utenfor skoletid. - mister fordeler. - tar utepauser til andre tider enn mobbeofferet/resten av skolen. - skjermes fra spesielle aktiviteter.	Rektor, fagleder og kontaktlærer, evt. sosiallærer.

		<ul style="list-style-type: none"> - må møte mobbeofferets foreldre. - bortvises fra skolen. - skifter skole for en periode. Dersom dette ikke er tilstrekkelig, må andre instanser trekkes inn. Det kan også vedtas at mobberer må skifte skole permanent.	
<ul style="list-style-type: none"> • God informasjonsflyt mellom skole, mobbeoffer og foresatte.	Kontinuerlig		Rektor, kontaktlærer.

AKTIVITETSPLAN ANG. SAK

Dokumentasjonskrav i loven (§ 9 A-4) - Aktivitetsplan når det settes inn tiltak
Arkiveres i elevmappe

Dato:

- 1) Hvilket problem skal løses:

- 2) Hva skolen har planlagt:

- 3) Når tiltakene skal gjennomføres:

- 4) Hvem som er ansvarlig:

- 5) Når tiltakene skal evalueres: